

РЕШЕНИЕ

№ 299

гр. Дупница, 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДУПНИЦА, II-РИ СЪСТАВ ГО, в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван Б. Димитров

при участието на секретаря Ива Д. Г.а
като разгледа докладваното от Иван Б. Димитров Гражданско дело № 20211510101876 по описа за 2021 година

Р. Г. Ш., ЕГН *****, с адрес: ***, е предявил срещу Д. АС. Г., ЕГН *****, с настоящ адрес: ***, иск с правна квалификация чл.422, ал.1 от ГПК във вр. с чл.55 от ЗЗД. Искането е за признаване за установено по отношение на ответника, че дължи на ищеца сумата 6445, 50 лева - главница, представляваща невъзстановена изплатена сума по неизпълнен договор за закупуване и доставка на лек автомобил, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК (въз основа на което е образувано ч.гр.д.№ 20211510101027/2021 г. по описа на Районен съд Дупница) до окончателното изплащане на сумата, ведно с разносните по заповедното производство в размер на 128.91 лева, представляващи държавна такса за подаване на заявлението по чл.410 от ГПК. Претендират се и направените разноски.

Ищецът твърди, че на 19.04.2021 г. сключил с ответника устен договор за доставка от Р Италия на лек автомобил, марка БМВ, модел Х5, срещу сумата 6445, 50 лв. Уговореният срок на доставката бил до края на м. април 2021 г. Ищецът превел договореното възнаграждение с две преводни нареждания от 20.04.2021 г., съответно на сумата 5870 лв. и на сумата 575, 50 лв. Ответникът не изпълнил поетото задължение и не доставил автомобила.

За защита на интересите си ищецът подал заявление по чл.410 от ГПК срещу ответника за издаване на заповед за изпълнение, по което е образувано ч.гр.д. № 1027/2021 г. по описа на ДнРС и е издадена заповед за изпълнение. Впоследствие на заявителя са дадени указания по чл.415, ал.1, т.1 ГПК.

В законоустановения едномесечен срок по делото е постъпил писмен отговор от ответника. Оспорва сключването на описания в исковата молба договор и твърди, че между ищеца в качеството на възложител и ответника в качеството на изпълнител не е сключен валиден договор за купуване и доставка на лек автомобил. Не оспорва получаването на сумите по описаните в исковата молба платежни нареждания, но от посоченото в тях основание „захранване на сметка” не следва извод за наличие на твърдяното от ищеца договорно отношение.

При условие, че съдът приеме наличие на сключен между страните валиден договор, ответникът твърди, че е изпълнил задължението си да достави на ищеца лек автомобил, марка БМВ, модел Х3, получен и приет от ищеца без забележки.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

С доклада по делото е прието за безспорно получаването от ответника на сумата 6445, 50 лв., преведена от ищеца с две преводни нареждания от 20.04.2021 г., съответно на сумата 5870 лв. и на сумата 575, 50 лв. Видно от представените преводни нареждания, посоченото в тях основание за превод е съответно „захранване” и „захранване на сметка”.

Ответникът е представил документи във връзка със сваляне от отчет в Р Италия на лек автомобил, марка БМВ, модел Х3, които са неотнесими към спора, предвид твърдяното в исковата молба сключване на договор за доставка от Р Италия на лек автомобил, марка БМВ, модел Х5.

Приложено е ч.гр.д. № 1027/2021 г. по описа на ДнРС, от което се установява подаването на възражение от длъжника в срока по чл.414 ГПК и спазването на срока по чл.415 ГПК за предявяване на настоящия иск.

С доклада по делото съдът е разяснил на ответника, че становище по наличието или липсата на валиден договор между страните е допустимо да изрази единствено при разрешаването на спора между страните, т.е. с акта по същество на спора. Поради това съдът е разяснил на ответника, че предвид соченото в писмения отговор – не се оспорва получаването на претендираните от ищеца суми и не се сочи основание за тяхното получаване, по делото липсват обстоятелства, за чието установяване да е необходимо събиране на гласни доказателства.

Въпреки тези разяснения ответникът в съдебното заседание не е прецизирал твърденията си и отново е поддържал, че между страните липсва договор, а само в случай, че съдът приеме, че такъв договор е налице, твърдението е, че ответникът е изпълнил задължението си по този договор.

При този начин на заявяване на две алтернативни твърдения относно същността на спора, поставени в зависимост от акта на съда по решаване на спора, липсва възможност за уважаване на направените доказателствени искания във връзка с второто алтернативно твърдение. Уважаването им изисква предварително произнасяне на съда по съществуването на договор между страните, което изрично се оспорва от ответника. Такова изразяване на предварително становище е изрично забранено – чл.212 ЗСВ. Поради това съдът не е допуснал събиране на гласни доказателства, поискани във връзка с второто алтернативно твърдение на ответника.

Съобразно установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Целта на правната уредба на неоснователното обогатяване е да бъде отстранено едно фактически съществуващо, но според правния ред необосновано и затова несправедливо разместване на имуществени блага, довело до обогатяване на едно лице и обедняване на друго. Без значение е по какъв начин се е стигнало до получаване на наследваща се имуществена облага и не се изисква противоправност и вина, а единствено обогатяване и липса на правно основание.

С иска по чл.55 ЗЗД ищецът претендира връщането на нещо, което е дал на ответника и в негова тежест е да докаже единствено даването. В тежест на ответника е да докаже, на какво основание е получил даденото. Първата хипотеза на чл.55 ЗЗД е налице, както когато ищецът докаже даването, а ответникът не докаже претендираното от него основание, така и когато ответникът докаже основанието, на което получил даденото, но ищецът докаже и репликата си, че това основание е нищожно. И в двата случая даденото е без основание. Втората и третата хипотеза на чл. 55 ЗЗД са налице, когато ищецът докаже даването, ответникът докаже основанието, на което получил даденото, но ищецът докаже и репликата си, че това основание не се е осъществило или е отпаднало /Решение № 406 от 14.01.2014 г. на ВКС по гр. д. № 1585/2013 г., IV г. о., ГК/.

От събраните доказателства по делото се установи получаването от ответника на сумата 6445, 50 лв., преведена му от ищеца с две преводни нареждания от 20.04.2021 г. Ответникът не твърди наличие на основание за получаване на сумата, напротив – заявява, че между страните не е сключен валиден договор.

При тези твърдения на ответника в тежест на ищеца е да докаже единствено даването на процесната сума и той е доказал факта на получаването ѝ. След като ответникът не сочи на какво основание е получил даденото, ищецът няма задължение да установява основанието за извършената престация.

С предаването на сумата 6445, 50 лв. от ищеца ответникът е установил фактическа власт върху престоираното имуществено благо. Разместването на имуществени блага е довело до обогатяването на ответника по иска и обедняването на ищеца, без правно основание за това.

По изложените съображения предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен за сумата 6445, 50 лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК (въз основа на което е образувано ч.гр.д.№ 20211510101027/2021 г. по описа на Районен съд Дупница) до окончателното изплащане на сумата.

Процесуалните предпоставки за съществуването и надлежното упражняване на правото на иск, предявен по реда на чл.422, респ. чл.415, ал.1 ГПК, не са налице в случаите, когато искът е предявен за установяване на съществуването на вземане за разноските, направени в заповедното производство – т.10.в. от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК. Поради това искът в частта относно установяването на направените в заповедното производство разноски е недопустим и производството в тази му част подлежи на прекратяване.

При този изход на спора и на основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът следва да заплати на ищеца разноски по делото за внесена държавна такса в размер на 128.91 лева, както и направените разноски по ч.гр.д. № 1027/2021 г. по описа на ДнРС в размер на 128.91 лева.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Д. АС. Г., ЕГН *****, че дължи на Р. Г. Ш., ЕГН *****, сумата 6445, 50 лева, получена от ответника без правно основание, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК (въз основа на което е образувано ч.гр.д.№ 20211510101027/2021 г. по описа на Районен съд Дупница) – 31.05.2021 г., до окончателното изплащане на сумата.

ПРЕКРАТЯВА производството в частта, в която искът е предявен за установяване на съществуването на вземане за разноските, направени в заповедното производство - по ч.гр.д. № 1027/2021 г. по описа на ДнРС.

ОСЪЖДА Д. АС. Г., ЕГН *****, да заплати на Р. Г. Ш., ЕГН *****, разноски по делото в размер на 128.91 лева, както и направените разноски по ч.гр.д. № 1027/2021 г. по описа на ДнРС в размер на 128.91 лева.

Решението може да се обжалва от страните пред Окръжен съд – Кюстендил с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му, а в частта, с която е прекратено производството по делото, има характер на определение и може да се обжалва с частна жалба в едноседмичен срок пред Окръжен съд – Кюстендил.

Съдия при Районен съд – Дупница: _____